

מקצוע מבוקש משכורת גבוהה עמדה מכובדת

כל אלה מקנה לך תעודת הסמכה של
המכללה הפוליטכנית

המוסד היחיד במדינה בפיקוח ציבורי וממלכתי

בחודש ינואר יפתחו הקורסים הבאים:

בפיקוח הסתדרות הטכנאים
סרטוט בניין ואדריכלי
לימודי יום וערב
מסיימי הקורס יתקבלו כחברים בהסתדרות הטכנאים

★

בפיקוח משרד העבודה
אדריכלות פנים
קירור ומיזוג אוויר
עבודות בקרמיקה
בניית מודלים (בניינים ורהיטים)
צילום ופיתוח (תיאוריה ומעבדה)
לימודי יום וערב
לימודי ערב
לימודי ערב
לימודי ערב

★

בפיקוח אגודת הגרפיקאים
גרפיקה שימושית וטכנית
לימודי ערב

★

בפיקוח האיגוד הישראלי לפירסום
פירסום ויחסי ציבור (מתקדם)
לימודי ערב

המכללה הפוליטכנית

משרד ראשי: תל-אביב, רחוב המסגר 62 • טלפון 36487

במדינה

(המשך עממוד 13)

עובר ועב כבנק ההומור בהונגריה מולדתו, משם נוהג הוא למשוך רעיונות, לעתים קטעים שלמים מיצירותיהם ההומוריסטיות של סופרים מחוננים.

השבוע טענה אורחית ישראלית בשם חביבה שטיינר (40), כי קישון איננו סנוב, מוכן ברצון לקחת רעיונות גם מפרוטי-עם. חביבה, עובדת סוציאלית במקצועה, טענה כי דמותו של סאלח שבתי — שהפך לנציג האופייני של ישראל השניה, שילשל הון ופרסים בינלאומיים לכיסו של קישון — הוא פרי מוחה. בעצת ידידים פנתה השבוע לביית-המשפט המחוזי בתל-אביב, באמצעות עורך-הדין ויקטור חזן, הגישה תביעה להכיר בחלקה (50%) בזכויות-היוצר, רים, להיב את קישון להגיש דו"ח כספי על הכנסות הסרט.

הסוציאלית התרגזה. בתביעה צינה שטיינר כי בשנת 1954 היתה עובדת סוציאלית

תובעת שטיינר וקישון*
חלק בזכויות-יוצרים

במעברות, גיבשה רעיון לכתיבת ספר על חיי עולים. קישון, איתו התיידדה עוד ב-1949, בעת שהותם המשותפת בכפר ה-חורש, גילה התעניינות מיוחדת ברעיונות הפציר בה לספר לו פרטי חיים, תכונות ומצבים מגוחכים. כך גולד, לדבריה, ה-מרכון הסוציאלית החדשה אשר שימש לאחר מכן כסיס לתסריט סאלח שבתי.

בהסתמך על יחסי-הידידות הטובים ש-שררו ביניהם לא נחתם שום הסכם מיוחד. עם זאת, טענה, הצהיר קישון בהודמנויות שונות כי הוא רואה בה שותף בכתיבת המערכון, אף שילם, אשר מסרה לו כביכול רים. ברשותה של התובעת שלושה מכתבים שלה, בהם היא רואה הוכחה לטענתה.

מדוע נזכרה העובדת הסוציאלית להגיש את התביעה רק עכשיו?

בתקופת הסרטת סאלח שבתי האזינה ערב אחד ברדיו, שמעה ראיון עם קישון בו סיפר על פגישה עם עובדת סוציאלית אלמונית ברכבת, אשר מסרה לו כביכול חוויות מעבודתה. הסיפור הרתיע אותה.

כודם תובעים. תחילה ניסה קישון ההומוריסטן להפוך את התביעה לבדיחה, התאמץ להתייחס אליה כאל הטרדה אחילית. מאוחר יותר הכחיש את טענתה של התובעת, טען כי היא אשה מופרעת וכפויית-טובה, הרוצה בפירסומת על חשבון שמו ההולך לפניו.

אילו היה זה המקרה הראשון, ניתן היה לפטור אותו בגיחוך סלחני. אך אין זו ה-פעם הראשונה בה נתבע קישון לחלק את הצלחותיו עם שותף סמוי, שצץ פתאום ותבע פיצוי על קיפוחו ביצירה. לפני יותר משנה תבעה אשה אחרת, עדה בן נחום, ההומוריסטית מוכשרת בזכות עצמה, את זכויותיה על הוא והיא, ערב מערכונים עליו צויין „מאת אפרים קישון“. עדה איימה לחולל שערווריה, האיום השפיע. קי-שון הבטיח להוסיף את שמה כמחברת ב-תוכניה. הסכים לפצותה בכסום כספי ובלבד שהענין יושקט.

דבר אחד ברור כבר עתה: סאלח שבתי עלול בקרוב להופיע בבית-המשפט, כדי לספר לשיפוט את סוד לידתו.

• משמאל: אשתו הראשונה של קישון, אונה, בכפר-החורש, ב-1950.

חברת צעירים ישבו במועדון-לילה. הם השתעממו, והדבר הגביר את תחור-שת הבדידות שלהם. אך הם התמלאו מרי-רות אמיתית למראה הוגג שעלה על רחבת הריקוד: אפריקאי גבוה וממושקף, עם בחור-רה ישראלי.

הם רתחו כשהסתכלו באפריקאי, המקבל מילגת-לימודים על חשבונם, רוקד עם בחור-רות, מכיף ומבלה, בשעה שהם יושבים בצד.

העובדה שהאפריקאי בעל הגבריות האגדית נהנה בחורה חלורה היא קשה מנשוא. ביחוד עבור אלה שחונכו במדינות זעוניות. הדמות הרוקדת מולם מילאה אותם זעם. כל רגשות האכזבה, הבדידות והכישלון פרצו החוצה.

רגשות הכישלון מביאים לרגשות שיגאה, וכך זה התחיל.

★ ★ ★

כרוז מגוחך

אי שם, בחבורה מעין זאת, למראה זוג-מעין זה, הוחלט להכריז כרוז. וזוהי ה-מנטליות שהתטאה בפתקים משוכפלים ש-חולקו השבוע במקומות ריכוז של משתל-מים אפריקאיים, כשהוא משובץ ביטויים ב-נוסח הקרקלאקס-קלאן האמריקאי, מצטט את דוגלי האפרטהייד הדרום-אפריקאי, וכתוב בסגנון גזעני-פרימיטיבי ובאיומי אלימות ילדותיים, כגון בעיטות, מכות-שוט או בתי-סוהר עבור הונחת הלימודים:

שחורים, אל תמתחו את טבלנותנו שחורים, אנו מבזים סכומי-כסף גדולים עליכם. אנו מתירים לכם להיכנס לבתי-הספר הגבוהים שלנו כדי לתרבת אתכם במיקצת. אנו מספקים לכם מזון וכל שאר הדברים, הנחוצים לכם. ובכל זאת הנכם כפויי-טובה. אתם מזניחים את לימודיכם, מבלים את זמני-כם במועדוני-לילה, מסרידים את נערוותינו, מארגנים הפרעות ושאר תקלות. ממשלותיכם אף הן כפויי-טובה ותומכות בערבים, אוי-בינו המושבעים. פרוודד וסמית צודקים. את-כם ניתן ללמד רק בעזרת אלה או שוט. לכם דרושים בתי-כלא במקום בתי-ספר. זההרו! הפטיקו את התפרעויותיכם, או שנבעט בכס מארצנו והלאה. כושים, חידלו למתוח את טבלנותנו. ביתר

הכרוז, שהיה מנוסח בצורה מגוחכת, היה צריך לעורר ליגלוג בלבד. אך תגובת השל-טונות היתה שונה לגמרי: לוי אשכול, ראש-הממשלה, שידר ברדיו את דברו לעם. הדבר היתיר עליו דיבר בקול חולה וצרוד היה הרגעת הסטודנטים האפרי-קאיים.

גולדה מאיר ענתה בכנסת על שאילתה מוזמנת והביעה בדרמטיות, לפני הכנסת כולה, את הזועזועתה מן הכרוז. מדוע? מה המריץ את ראשי השלטון ל-מאמץ קדחני כזה להרגיע את הרוחות? ה-תשובה היתה ברורה: הכרוז היה בבחינת קש שאיים לשבור את גב הגמל האפריקאי. הסכנה: עויבה המוגנת של משתלמים אפ-ריקאיים — העלולה להוריד לסמיון מאמץ ישראלי עצום שהושקע מזה שנים, ולהרוס את הפרסטיז'ה הישראלית באפריקה כולה.

משרד החוץ הלך, כרגיל, בדרך הפשוטה, מצא לכרוז הסבר קצר ומשכנע: את הכרוז הפיצו „חוגים המעוניינים לפגוע ביחסי ה-מדינה עם מדינות אפריקה.“ הכל חד וחלק: עוכרי ישראל ניסו לסכסך. למעשה חיים ה-אפריקאים בארץ חיים נפלאים. לא צריך לעי-שות עוד דבר.

★ ★ ★

אולי באמת חושבים כך?

אלא שההסבר היה רחוק מלשכנע. וה-ראשונים שלא רומז, ושטענו בתוקף ש-הכרוז נכתב על-ידי ישראלים היו הסטודנ-טים האפריקאים עצמם.

הסביר אחד מהם: „יכול להיות, שמשוגע בודד הפיץ את הכרוז הזה. אני לא אומר שלא, אבל מאין אני יכול להיות בטוח בכך? אולי זו הדעה של חלק מהציבור הישראלי? אולי יש באמת בארץ הרבה אנשים. שחוש-בים ככה? שמתפוצצים כל פעם שהם רואים כושי עם בחורה יהודיה? שחושבים שמדינת ישראל צריכה להוציא את הכסף שלה על דברים אחרים ולא עלינו?“

היה ברור השבוע, כי הכושים לא היו נפגעים כל כך מכרוז בודד אילו היתה זו הפעם הראשונה בה הם נתקלים בארץ ביחס עויין.

משתלמים מארצות אפריקה נמצאים ב-ישראל מאז החלו מדינות אפריקאיות זכות בעצמאות. כיום נמצא הריכוז הגדול ביותר של משתלמים בפנימיה של בית-הספר אורט

אתגר

המכללה לדעים ולאוגונויו

מודיעה על פתיחת קורסים בהדרכת מורים אקדמאים במקצועות הבאים:

- ★ פקידות כללית
- ★ הנהלת חשבונות
- ★ מזכירות
- ★ כתיבה במכונה (שיטה עוורת)

פרטים והרשמה כל יום בין השעות 12-9:00-4:00, במשרדינו, רח' מלצ'ט 34, תל-אביב.

פוליטכניקום בגרות ערב

עד 30% הנחה
לנרשמים בחודש זה
לבגרות ומוקדמות ערב

ב-16 בינואר

נפתחים קורסי ערב

פרטינו והרשמה: רח' סמולנסקין 7 (פינת רחוב בני-יהודה 90) תל-אביב.